

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Detaljplan för Rinkaby 3:13

Enligt 6 kap. 5-7 §§ miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan ska göras i ett tidigt skede av planprocessen. Dokumentet ska fungera som ett verktyg för att komma fram vilka negativa miljökonsekvenser planförslag kan få och hur de kan undvikas eller begränsas. Tanken är att dokumentet ska användas och uppdateras kontinuerligt under arbetet med att ta fram detaljplanen.

Handläggare Detaljplanenheten: Isak Wirling

Handläggare Naturvårdsenheten: Erik Göthlin

Handläggare Tekniska förvaltningen: Magnus Karlsson

Samråd med Länsstyrelsen den: 2023-03-16

Senast reviderad: 2023-03-16

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Information om planen	4
Planens syfte	4
Allmän beskrivning av planområdet	4
Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	5
UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	6
Överensstämmelse med tidigare ställningstaganden	6
Överstämmelse med översiktsplanen (ÖP)	6
Överensstämmelse med övriga ställningstaganden	7
Nollalternativ	7
Verksamheter & åtgärder som kan medföra BMP	8
PBL 4 kap. 34 §	8
MB 7 kap 28 § a	8
Riksintressen & områdesskydd	9
Mark och landskap	10
Naturmiljö	11
Vatten	12
Hälsa, störningar & risker	13
Sociala värden	14
Kulturmiljö	15

Att bedöma miljöeffekter och betydande miljöpåverkan

När en kommun upprättar eller ändrar en detaljplan ska kommunen bedöma om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för "undersökning". Kommunen ska i undersökningen ta hänsyn till ett antal kriterier, bland annat miljöeffekter. Undersökningen ska utgå från de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen och i varje enskilt fall ska det avgöras om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Att identifiera, beskriva och bedöma effekter på människors hälsa och miljön är centralt i en miljöbedömning.

Enligt **miljöbalken 6 kap 2 §** beskrivs att miljöeffekter avser direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på miljön eller människors hälsa. Miljöeffekter är inte begränsade geografiskt, det vill säga de kan uppstå både i närområdet och långt bort. De kan uppstå både inom och utanför Sveriges gränser. I miljöbalken listas följande 6 punkter som en sammanfattning av vad bedömning av miljöeffekter kan innefatta:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön.

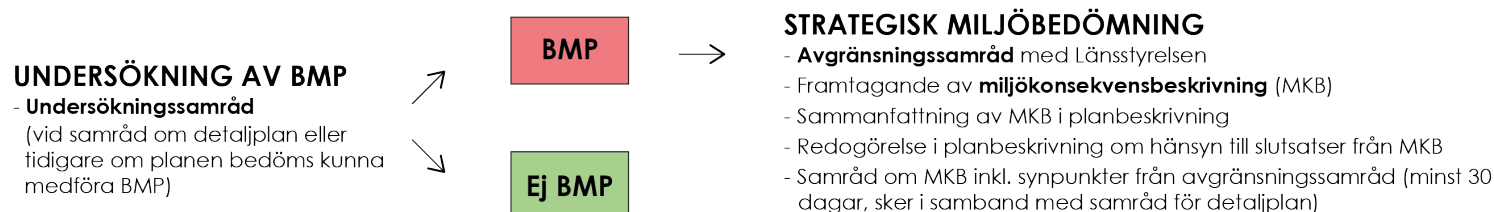
Att listan avslutas med sjätte punkten "andra delar av miljön" betyder att definitionen av miljöeffekter också omfattar effekter på andra delar av miljön än de delar som framgår av punkterna 1-5. Listan ska alltså inte anses vara uttömmande.

Hur ska undersökningen utföras?

Planhandläggare/projektledare ansvarar för att upprätta ett utkast på undersökningen. Innehåll och frågor som dyker upp kan diskuteras på projektgruppsmöten, teamträffar, stadsbyggnadsverkstad eller enhetsmöte vid behov.

Dokumentet skickas för påsyn och diskussion till Miljökontoret, Tekniska förvaltningen och Naturvårdsenheten.

Undersökningssamråd (MB 6 kap. 6§)

Under framtagandet av undersökningen ska samråd ske med Länsstyrelsen, samt vid behov även med andra berörda myndigheter och kommuner. Samråd med länsstyrelsen om undersökningen sker i regel i samband med detaljplanens samråd. Vid detaljplaner där BMP konstateras eller befaras bör samråd med Länsstyrelsen ske innan detaljplanens samråd, lämpligtvis vid månadsavstämning med Länsstyrelsen. Ett utkast till planhandlingar och bedömning av BMP i form av denna undersökning tas med till avstämningen.

Innan detaljplanen skickas ut på samråd ska ett särskilt beslut om planen kan antas innebära BMP tas utifrån undersökningens bedömning (MB 6 kap. 7§). Beslutet tas på delegation av förvaltningschef i samband med att detaljplanen passerar KB/PB inför samrådsutskick. Mall för delegationsbeslutet finns i W3D3, mallen fylls i och bifogas i handlingarna till KB inför samrådsutskick.

Avgränsningssamråd (MB 6 kap. 9§)

Om BMP konstateras i undersökningen, ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Ett avgränsningssamråd ska ske med länsstyrelsen för att bestämma inriktning och innehåll för miljöbedömningen. Se Boverkets hemsida för mer information.

Information om planen	
Planens syfte <p>Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ny bostadsbebyggelse i form av småhus i Rinkaby som i Översiktplanen pekats ut som en lokal kärna inom ett utvecklingsområde för landsbygden för att möta upp det behov och efterfrågan som finns för denna boendeform i området. Vidare är syftet med detaljplanen att tillskapa en hållbar bebyggelsestruktur anpassad efter Rinkabys förutsättningar, som är en del av ett riksintresse för kulturmiljövården.</p>	Bild på planområde
Allmän beskrivning av planområdet <p>Planområdet är beläget i utkanten av Rinkaby mellan Örebro centralort och Glanshammar. Avståndet till Örebro är ca åtta kilometer och till Glanshammar är det ca tre kilometer. I anslutning till planområdet finns jordbruksmark och annan småskalig bebyggelse i form av villor. Planområdet i sig är relativt flackt med undantag av en åkerholme med träd i södra delen.</p>	

Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	Bedöms planförslagets genomförande innebära betydande miljöpåverkan (BMP)? ☐ Ja ☒ Nej
Motivering Motiverat ställningstagande om betydande miljöpåverkan utifrån bedömning av miljöeffekter.	Planförslagets genomförande bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundas på att planen innebär en relativt begränsad exploatering i anslutning och med stor hänsyn till befintlig bebyggelse i Rinkaby och riksintresset. Det stämmer väl med översiktsplanen och inte kan anses orsaka någon större miljöpåverkan eller förvärra någon miljö kvalitetsnorm.
Övrigt Övriga aspekter att beakta i planarbetet	

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	
Överensstämmelse med tidigare ställningstaganden	<p>Bedöms planförslaget stämma överens med översiktsplanen?</p> <p>☒ Ja</p> <p>☐ Nej</p> <p>☐ Delvis</p>
<p>Överstämelse med översiktsplanen (ÖP)</p> <p>Exempel på bedömningskriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvecklingsstrategi (omvandling, förtätning, utveckling kopplat till befintliga strukturer) • Markanvändning • Bebyggelse typer • Sociala mål (t.ex. integration/segregation, barriärer, socioekonomisk blandning) • Platsens lämplighet, lokalisering/prövning • Kumulativa effekter • Klimatpåverkan 	<p>Översiktsplanen</p> <p>Detaljplanen bedöms vara överens med gällande översiktsplan. Exploateringen sker på landsbygden i anslutning till det man valt att kalla en "lokal kärna", i detta fall Rinkaby, med olika former av service i sin närhet. Exploatering i anslutning till dessa kärnor är förenligt med översiktsplanen om bebyggelsen anpassas till kärnans karaktär. Vidare är detaljplanen belägen i utvecklingsstråket kring Glanshammar och är anpassat till befintlig bebyggelse och struktur. Det sistnämnda är viktigt både ur synpunkt att bevara den lantliga karaktären som pekas ut i översiktsplanen och för att anpassa platsen till kulturmiljön som dessutom är ett riksintresse. Mer specifikt är det framför allt planens reglering av bebyggelsen omfattning, utformning och relativt stora tomter som bidrar till att den stämmer överens med översiktsplanen.</p>

<p>Överensstämmelse med övriga ställningstaganden</p> <p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FÖP • Planprogram • Trafikprogram • Grönstrategi • Strategi för arkitektur & byggande • Hållbarhetsprogram • Vattenplanen 	<p>Strategi för arkitektur och byggande</p> <p>Enligt strategidokumentet är utgångspunkten för exploatering i anslutning till mindre orter och byar att utgå från orternas platsspecifika kvaliteter och kulturvärden. Detaljplanen tar stor hänsyn till dessa aspekter via reglering av bland annat tomternas storlek och bebyggelsen utformning för att anpassa den till befintlig miljö. Regleringen i detaljplanen ska dessutom vara grundad i en tillhörande kulturmiljöutredning.</p>
<p>Nollalternativ</p> <p>Nollalternativet beskriver den sannolika utvecklingen och miljöpåverkan på platsen om planen inte genomförs.</p>	<p>Större delen av planområdet är kategoriserad som brukningsvärd jordbruksmark men brukas inte idag och är taxerad som småhusenhet. Vid en utebliven exploatering finns det kvar en möjlighet att bruka jorden. Området är dock relativt avskärmat och det är således svårt att vidhålla ett effektivt mer storskaligt jordbruk inom planområdet. Risken finns att området hamnar i träda istället för att utnyttjas mot att utveckla Rinkaby förenligt med översiktsplanen. Resten av Rinkaby är omgivet av mer sammanhållen, brukningsvärd jordbruksmark vilken omöjliggör en exploatering. Nya bostäder kan därför behöva placeras mer utspritt i landskapet eller på helt annan ort, vilket missgynnar Rinkabys roll som lokal kärna med ett befolkningsunderlag som medger god service.</p>

Verksamheter & åtgärder som kan medföra BMP	Verksamheter & åtgärder som medför särskilda krav på redovisning i planbeskrivning vid BMP
<p>MB 7 kap 28 § a</p> <p>Enligt MB 7 kap 28 § a ska det antas att en åtgärd eller verksamhet som påverkar ett natura 2000-område på ett betydande sätt ska medföra betydande miljöpåverkan (BMP)</p> <p>Kan detaljplanens genomförande innebära åtgärder eller verksamheter som påverkar ett Natura 2000-område på ett betydande sätt?</p> <p>☐ Ja ☒ Nej</p>	<p>PBL 4 kap. 34 § (Obs! Endast vid BMP)</p> <p>Enligt PBL 4 kap 34 § finns det särskilda krav på hur den strategiska miljöbedömningens innehåll och slutsatser ska redogöras för i planbeskrivningen om betydande miljöpåverkan (BMP) konstateras utifrån någon av följande ändamål. I dessa fall ska miljöbedömningen och redogörelsen för den i planbeskrivningen även uppfylla vissa av kraven som ställs på en specifik miljöbedömning eftersom dessa ändamål inte fångas genom miljöbalkens tillståndsprövningsprocess.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Industriområde • Köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt • Skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggning • Hamn för fritidsbåtar • Hotellkomplex, fritidsby utanför sammanhållen bebyggelse • Campingplats, en nöjespark eller en djurpark. • Nöjes - eller djurpark • Spårväg eller tunnelbana <p>Bedöms planen medföra betydande miljöpåverkan (BMP) utifrån någon av ovanstående ändamål?</p> <p>☐ Ja (anpassa redogörelsen i planbeskrivning) ☒ Nej</p> <p>Om planen medför BMP utifrån ovanstående ändamål ska redogörelsen för miljöbedömningen i planbeskrivningen motsvara de krav på innehåll som ställs på en specifik miljöbedömning och som återfinns i 6 kap 35, 37 och 43 §§ MB. Kraven innefattar bland annat innehållet i redogörelsen för den planerade åtgärden, dess miljöeffekter och hur hänsyn har tagits till miljöeffekter vid utformning av åtgärden.</p>
<p>Motivera svar och beskriv konsekvens nedan och om detta bedöms medföra BMP:</p> <p><i>Planområdet ligger inte i närheten av något natura 2000-område och bedöms inte ha några indirekta kopplingar/effekter på något natura 2000-område sett till dess geografiska placering eller dess föreslagna markanvändning.</i></p>	

<p>Riksintressen & områdesskydd</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>Konsekvens</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riksintresse • Naturresevat • Natura 2000-område • Nationalpark • Naturminne • Strandskydd • Biotopskydd • Naturvårdsavtal • Vattenskyddsområde 	<p>Området omfattas av riksintresse Esplunda, vilken innefattar herrgårdsmiljö och omgivande landsbygd med Rinkaby kyrka. Området är känslig för exploatering och det bör ske i anslutning till befintlig bebyggelse och behålla samma struktur och gestaltning som återfinns inom riksintresset.</p>	<p>Kulturmiljöutredning och efterföljande planbestämmelser säkerställer att riksintressets karaktär bibehålls och att Rinkaby behåller sin bebyggelsestruktur. Enligt utredningen blir det viss negativ påverkan på odlingslandskapet, vilket är en del av riksintresset.</p>	<p>Negativ påverkan</p>
	<p>Generellt biotopskydd finns inom planområdet i form av en åkerholme och en stenmur.</p>	<p>Åkerholmen planläggs som natur och säkerställer således ytterligare dess fortlevnad. Stenmuren ligger i utkanten av planområdet och skyddas med relevanta bestämmelser.</p>	<p>Ingen påverkan</p>

<p>Mark och landskap</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>Konsekvens</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Topografi • Geologi • Ras, skred, erosion • Drumlinområde, • Rullstensås, • Moränformation, • Förkastningsbrant • Jordbruksmark • Skogsbruksmark. • Oexploaterad mark 	<p>Stora delar av planområdet är kategoriserat som brukningsvärd jordbruksmark</p>	<p>Vid en exploatering försvinner möjligheten för att bedriva jordbruk på platsen.</p>	<p>Negativ</p>

<p style="text-align: center;">Naturmiljö</p>	<p style="text-align: center;">Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p style="text-align: center;">Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p style="text-align: center;">BMP</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturtyp • Vegetation & djurliv • Gröna värdekärnor, förstärkningsområdet, viktiga spridningslänkar • Särskilda värden för biologisk mångfald, t.ex. rödlistade eller andra skyddsvärda arter eller individer (t.ex. enligt artskyddsförordningen), skyddsvärda träd 	<p>En åkerholme finns i områdets södra del med majoriteten av växtlighet i planområdet. Den har också ett värde utifrån kulturmiljö.</p>	<p>Åkerholmen skyddas i planen med lämplig användning och avstånd från bebyggelse.</p>	<p>Ingen påverkan</p>

Vatten	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar <ul style="list-style-type: none"> • Ytvatten • Grundvatten • Avrinningsområde • Vattenskyddsområde • Översvämningsrisk • Dagvatten • Miljökvalitetsnormer för vatten (MKN) 	Planområdet tillhör Hjälmarens avvattningsområde. Hjälmaren har en otillfredsställande ekologisk status.	Detaljplanen tillsammans med dagvattenutredning säkerställer att planen inte har någon negativ påverkan på Hjälmarens ekologiska status.	Ingen påverkan
	Detaljplanen är inte inom verksamhetsområde och dagvatten ska således omhändertas och eventuellt renas lokalt.	Dagvattenutredning genomförs och regleras i detaljplan. En viss ökad grad hårdgjord yta kan medföra högre avrinning. Denna avrinning ska dock hanteras och säkerställas i en dagvattenutredning.	Ingen påverkan
	Då detaljplanen ligger inom avrinningsområde för Hjälmaren kan detaljplanen potentiellt ha en påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten.	Dagvattenutredning tas fram som visar detaljplanens påverkan och åtgärder som hanterar eventuell påverkan. Enligt utredningen kommer vissa föroreningsmängder med planens genomförande minska, vilket kan få en positiv verkan på MKN.	Positiv

<p>Hälsa, störningar & risker</p>	<p>Platsen</p> <p>Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.</p>	<p>Påverkan</p> <p>Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs</p>	<p>BMP</p> <p>Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP</p>
<p>Exempel på parametrar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buller/vibrationer • Föroreningar (mark, luft, vatten) • Miljökvalitetsnormer (MKN) för luft • Risk för skred/erosion • Farligt gods • Närhet till tillståndspliktig verksamhet • Elektromagnetisk strålning • Radon i mark och vatten • Översvämningsrisk • Ljusförhållanden • Lokalklimat 	<p>Norra delen av planområdet är utsatt för trafikbuller från Gamla Arbogavägen.</p>	<p>Detaljplanen utformas så att varje bostad har möjlighet till bullerfri uteplats och fasad.</p>	<p>Ingen påverkan.</p>
	<p>Platsen har idag ingen karterad risk för översvämning.</p>	<p>Dagvattenutredning tas fram under planarbetet vilken ska visa att detaljplanen genomförs så att varken befintlig eller tillkommande bebyggelse skadas vid översvämning.</p>	<p>Ingen påverkan</p>

Sociala värden	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv , negativ , ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar <ul style="list-style-type: none"> • Rekreation & friluftsliv • Leder/stigar • Mötesplatser • Parker • Lekplatser • Anläggningar • Målpunkter • Fysiska eller mentala barriärer. • Tillgänglighet 	Inom planområdet finns en åkerholme som inte är särskilt tillgänglig i dagsläget.	Åkerholmen säkerställs som naturmark och ett område i anlutning till åkerholmen planläggs som natur vilket tillgängliggör biotopen för allmänheten och framtida bebyggelse.	Positiv

Kulturmiljö	Platsen Beskriv platsens känslighet utifrån respektive parameter. Känslighet bedöms utifrån befintliga värden och brister på platsen.	Påverkan Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	BMP Här antyds om planens konsekvens på parametern bedöms vara positiv, negativ, ingen påverkan eller kan medföra BMP
Exempel på parametrar <ul style="list-style-type: none"> • Värdefulla bebyggelsemiljöer, byggnader eller landskap. • Fornlämningar, fornminne • Kulturminnesvård • Byggnadsminne • Kulturresevat • Landskaps- och stadsbildskaraktär. 	Fornlämning har hittats på platsen efter arkeologisk utredning.	Arkeologisk förundersökning ska genomföras för att inventera området och skydda eventuella fornlämningar med nuvarande markanvändning. Om förundersökning ej genomförs ska fornlämningen skyddas med annan lämplig användning.	Ingen påverkan
	Rinkaby och planområdet har en bevarandevärde kulturmiljö och landskapskaraktär.	Kulturmiljöutredning behandlar dessa parametrar och planbestämmelser säkerställer att kulturmiljön och landskapsbilden bevaras.	Ingen påverkan